

VERTIMAS

Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos**SUSITARIMAS,****kuriuo nustatomos Bosnijos ir Hercegovinos dalyvavimo Europos Sąjungos krizių valdymo operacijose bendrosios sąlygos**

EUROPOS SAJUNGA

ir

BOSNIJA IR HERCEGOVINA,

toliau – Šalys,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga (ES) gali nuspręsti imtis veiksmų krizių valdymo srityje;
- (2) Europos Sąjunga nuspręs, ar trečiosios valstybės bus pakviestos dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje. Bosnija ir Hercegovina gali priimti Europos Sąjungos kvietimą ir pasiūlyti savo įnašą. Tuo atveju Europos Sąjunga nuspręs, ar priimti pasiūlytą Bosnijos ir Hercegovinos įnašą;
- (3) Bosnijos ir Hercegovinos dalyvavimo ES krizių valdymo operacijose sąlygos turėtų būti nustatytos susitarimu, kuriuo nustatomos tokio galimo būsimo dalyvavimo bendrosios sąlygos, o ne apibrėžiamos kiekvienai operacijai atskirai;
- (4) toks susitarimas turėtų nedaryti poveikio Europos Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumui ir neturėtų iš anksto nulemti kiekvienu atveju atskirai priimamų Bosnijos ir Hercegovinos sprendimų dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje;
- (5) toks susitarimas turėtų būti taikomas tik būsimoms ES krizių valdymo operacijoms ir neturėtų pažeisti galimų galiojančių susitarimų, kuriais reglamentuojamas Bosnijos ir Hercegovinos dalyvavimas jau vykdomoje ES krizių valdymo operacijoje,

SUSITARĖ:

I SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS*1 straipsnis***Sprendimai dėl dalyvavimo**

1. Europos Sąjungai priėmus sprendimą pakviesti Bosniją ir Hercegoviną dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje ir Bosnijai ir Hercegovinai nusprendus dalyvauti, Bosnija ir Hercegovina pateikia informaciją apie Europos Sąjungai siūlomą savo įnašą.
2. Europos Sąjunga įvertina Bosnijos ir Hercegovinos įnašą konsultuodamasi su Bosnija ir Hercegovina.
3. Europos Sąjunga iš anksto kuo greičiau nurodo Bosnijai ir Hercegovinai tikėtiną įnašo bendrosioms operacijos išlaidoms padengti dydį, kad padėtų Bosnijai ir Hercegovinai suformuluoti savo pasiūlymą.
4. Europos Sąjunga laišku praneša Bosnijai ir Hercegovinai apie šio įvertinimo rezultatus, kad užtikrintų Bosnijos ir Hercegovinos dalyvavimą pagal šio Susitarimo nuostatas.

2 straipsnis

Bendrosios sąlygos

1. Bosnija ir Hercegovina prisijungia prie Tarybos sprendimo, kuriuo Europos Sąjungos Taryba nusprendžia, kad ES vykdys krizių valdymo operaciją, ir prie bet kokio kito sprendimo, kuriuo Europos Sąjungos Taryba nusprendžia pratęsti ES krizių valdymo operaciją, remdamasi šio Susitarimo nuostatomis ir bet kuriais reikalingais įgyvendinimo susitarimais.
2. Bosnijos ir Hercegovinos įnašas į ES krizių valdymo operaciją nedaro poveikio Europos Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumui.

3 straipsnis

Personalo ir pajėgų statusas

1. Į ES civilinio krizių valdymo operaciją Bosnijos ir Hercegovinos komandiruo to personalo ir (arba) į ES karinio krizių valdymo operaciją nusiųstų Bosnijos ir Hercegovinos pajėgų statusas grindžiamas Europos Sąjungos ir valstybės (-ių), kurioje (-iose) vykdoma operacija, sudarytu susitarimu dėl pajėgų ir (arba) misijos statuso, jei toks yra.
2. Į štabą ar vadovaujančius padalinius, įsikūrusius ne toje (tose) valstybėje (-ėse), kur vykdoma ES krizių valdymo operacija, nusiųsto personalo statusas grindžiamas atitinkamo štabo ir vadovaujančių padalinių susitarimais su Bosnija ir Hercegovina.
3. Nedarant poveikio 1 dalyje minėtam susitarimui dėl pajėgų ir (arba) misijos statuso, Bosnija ir Hercegovina turi jurisdikciją savo personalo, dalyvaujančio ES krizių valdymo operacijoje, atžvilgiu. Tais atvejais, kai Bosnijos ir Hercegovinos pajėgos veikia ES valstybės narės laive ar orlaivyje, pastaroji valstybė turi jurisdikciją pagal savo vidaus įstatymus ir procedūras.
4. Bosnija ir Hercegovina yra atsakinga už atsakymą į bet kokias su dalyvavimu ES krizių valdymo operacijoje susijusias pretenzijas, pateikiamas jos personalo ar susijusias su juo. Bosnija ir Hercegovina yra atsakinga už bet kokio ieškinio, ypač teisinio ar drausminio, pareiškimą bet kuriam savo personalo nariui pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus.
5. Šalys susitaria atsisakyti visų pretenzijų, išskyrus sutartinius reikalavimus, viena kitai dėl žalos, padarytos bet kuriai iš Šalių priklausančiam ar jos valdomam turtui, jo praradimo ar sunaikinimo, arba dėl bet kurios iš Šalių personalo sužalojimo ar mirties, sukeldo jiems atliekant tarnybines pareigas vykdant šiame Susitarime numatytą veiklą, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus.
6. Bosnija ir Hercegovina įsipareigoja pateikti deklaraciją dėl pretenzijų bet kuriai valstybei, dalyvaujančiai ES krizių valdymo operacijoje, kurioje dalyvauja Bosnija ir Hercegovina, atsisakymo, ir tai padaryti pasirašydama šį Susitarimą.
7. Europos Sąjunga įsipareigoja užtikrinti, kad Europos Sąjungos valstybės narės pateiktą deklaraciją dėl pretenzijų Bosnijai ir Hercegovinai atsisakymo jai ateityje dalyvaujant ES krizių valdymo operacijoje, ir tai padaryti pasirašydama šį Susitarimą.

4 straipsnis

Įslaptinta informacija

1. Bosnija ir Hercegovina imasi atitinkamų priemonių, skirtų užtikrinti, kad ES įslaptinta informacija būtų saugoma pagal Europos Sąjungos Tarybos saugumo nuostatus, nustatytus 2011 m. kovo 31 d. Tarybos sprendime 2011/292/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių ⁽¹⁾, ir pagal kompetentingų institucijų, įskaitant ES operacijos vadą, tolesnius nurodymus, susijusius su ES karinio krizių valdymo operacija, arba pagal ES misijos vadovo tolesnius nurodymus, susijusius su ES civilinio krizių valdymo operacija.

⁽¹⁾ O L L 141, 2011 5 27, p. 17.

2. Jei ES ir Bosnija ir Hercegovina yra sudariusios susitarimą dėl keitimosi išlaptinta informacija saugumo procedūrų, tokio susitarimo nuostatos taikomos veiklai ES krizių valdymo operacijoje.

II SKIRSNIS

DALYVAVIMO CIVILINIO KRIZIŲ VALDYMO OPERACIJOSE NUOSTATOS

5 straipsnis

Į ES civilinio krizių valdymo operaciją komandiruotas personalas

1. Bosnija ir Hercegovina užtikrina, kad į ES civilinio krizių valdymo operaciją komandiruotas jos personalas atliktų savo misiją vadovaudamasis:

- a) Tarybos sprendimu ir vėlesniais pakeitimais, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje;
- b) operacijos planu;
- c) įgyvendinimo priemonėmis.

2. Bosnija ir Hercegovina laiku informuoja ES civilinio krizių valdymo operacijos misijos vadovą ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai apie bet kokį savo įnašą į ES civilinio krizių valdymo operaciją pakeitimą.

3. Bosnijos ir Hercegovinos kompetentinga institucija atlieka į ES civilinio krizių valdymo operaciją komandiruojamo personalo sveikatos patikrinimą, skiepijimą ir išduoda medicininius pažymėjimus, kad darbuotojas gali eiti pareigas. Į ES civilinio krizių valdymo operaciją komandiruotas personalas pateikia šių pažymėjimų kopiją.

6 straipsnis

Pavaldumo tvarka

1. Bosnijos ir Hercegovinos komandiruotas personalas vykdo savo pareigas ir elgiasi išimtinai atsižvelgdamas į ES civilinio krizių valdymo operacijos interesus.

2. Visas personalas išlieka visiškai pavaldus savo nacionalinėms institucijoms.

3. Nacionalinės institucijos perduoda operacinį valdymą Europos Sąjungai.

4. Misijos vadovas yra atsakingas už ES civilinio krizių valdymo operaciją, jai vadovauja ir vykdo jos kontrolę veiksmų vietoje.

5. Misijos vadovas vadovauja ES civilinio krizių valdymo operacijai ir administruoja jos kasdienę veiklą.

6. Bosnija ir Hercegovina turi tas pačias teises ir pareigas tvarkant kasdienę operacijos veiklą, kaip ir operacijoje dalyvaujanti Europos Sąjungos valstybės narės, remiantis 2 straipsnio 1 dalyje nurodytais teisiniais dokumentais.

7. ES civilinio krizių valdymo operacijos misijos vadovas yra atsakingas už ES civilinio krizių valdymo operacijos personalo drausmės kontrolę. Prireikus atitinkama nacionalinė institucija imasi drausminių priemonių.

8. Bosnija ir Hercegovina skiria nacionalinio kontingento koordinatorių (NKK), kuris atstovauja operacijoje dalyvaujantiems jos nacionaliniams kontingentams. NKK nacionaliniais klausimais atsiškai ES civilinio krizių valdymo operacijos misijos vadovui ir yra atsakingas už kasdienę kontingento drausmę.

9. Sprendimą užbaigti operaciją priima Europos Sąjunga, pasikonsultavusi su Bosnija ir Hercegovina, jei operacijos nutraukimo dieną Bosnija ir Hercegovina vis dar prisideda prie ES civilinio krizių valdymo operacijos.

7 straipsnis

Finansiniai aspektai

1. Bosnija ir Hercegovina prisiima visas išlaidas, susijusias su dalyvavimu operacijoje, išskyrus einamąsias išlaidas, kaip išdėstyta operacijos veiklos biudžete. Šia nuostata nedaromas poveikis 8 straipsniui.
2. Valstybės, kurioje vykdoma operacija, fizinių arba juridinių asmenų mirties, sužalojimo atveju arba jiems patyrus nuostolius ar žalą Bosnija ir Hercegovina, nustačius jos atsakomybę, sumoka kompensaciją laikydamosi sąlygų, numatytų 3 straipsnio 1 dalyje nurodytame taikomame susitarime dėl misijos statuso.

8 straipsnis

Įnašas į veiklos biudžetą

1. Bosnija ir Hercegovina prisideda prie ES civilinio krizių valdymo operacijos biudžeto finansavimo.
2. Bosnijos ir Hercegovinos finansinis įnašas į veiklos biudžetą apskaičiuojamas pagal tą iš toliau nurodytų formulių, kurią taikant gaunama mažesnė suma:
 - a) orientacinės sumos dalis, proporcinga Bosnijos ir Hercegovinos bendrųjų nacionalinių pajamų ir visų valstybių, prisidedančių prie operacijos veiklos biudžeto, bendrųjų nacionalinių pajamų sumos santykiui;
arba
 - b) veiklos biudžetui skirtos orientacinės sumos dalis, proporcinga Bosnijos ir Hercegovinos personalo, dalyvaujančio operacijoje, skaičiaus ir bendro visų operacijoje dalyvaujančių valstybių personalo skaičiaus santykiui.
3. Nepaisant 1 ir 2 dalių, Bosnija ir Hercegovina neprisideda prie Europos Sąjungos valstybių narių personalui mokamų dienpinigių finansavimo.
4. Nepaisant 1 dalies, Europos Sąjunga iš principo atleidžia Bosniją ir Hercegoviną nuo finansinių įnašų, skirtų konkrečiai ES civilinio krizių valdymo operacijai, jeigu:
 - a) Europos Sąjunga nusprendžia, kad Bosnija ir Hercegovina reikšmingai prisideda prie operacijos, ir tai yra labai svarbu tai operacijai;
arba
 - b) Bosnijos ir Hercegovinos BNP vienam gyventojui neviršija nei vienos Europos Sąjungos valstybės narės BNP vienam gyventojui.
5. ES civilinio krizių valdymo operacijos misijos vadovas ir atitinkamos Bosnijos ir Hercegovinos administracinės tarnybos pasirašo susitarimą dėl Bosnijos ir Hercegovinos įnašų į ES civilinio krizių valdymo operacijos veiklos biudžetą mokėjimo. Į tą susitarimą įtraukiamos, *inter alia*, nuostatos dėl:
 - a) atitinkamos sumos;
 - b) finansinio įnašo mokėjimo tvarkos;
 - c) audito procedūros.

III SKIRSNIS

DALYVAVIMO KARINIO KRIZIŲ VALDYMO OPERACIJOSE NUOSTATOS

9 straipsnis

Dalyvavimas ES karinio krizių valdymo operacijoje

1. Bosnija ir Hercegovina užtikrina, kad ES karinio krizių valdymo operacijoje dalyvaujančios jos pajėgos ir personalas atliktų savo misiją vadovaudamiesi:
 - a) Tarybos sprendimu ir vėlesniais pakeitimais, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje;
 - b) operacijos planu;
 - c) įgyvendinimo priemonėmis.
2. Bosnijos ir Hercegovinos komandiruotas personalas vykdo savo pareigas ir elgiasi išimtinai atsižvelgdamas į ES karinio krizių valdymo operacijos interesus.
3. Bosnija ir Hercegovina laiku informuoja ES operacijos vadą apie bet kokį savo dalyvavimo operacijoje pasikeitimą.

10 straipsnis

Pavaldumo tvarka

1. Visos ES karinio krizių valdymo operacijoje dalyvaujančios pajėgos ir personalas išlieka visiškai pavaldūs savo nacionalinėms institucijoms.
2. Vadovavimą savo pajėgų ir personalo veiklai ir taktinį vadovavimą ir (arba) kontrolę nacionalinės institucijos perduoda ES operacijos vadui, kuris turi teisę perduoti savo įgaliojimus.
3. Bosnija ir Hercegovina turi tas pačias teises ir pareigas administruojant kasdienę operacijos veiklą, kaip ir dalyvaujančios Europos Sąjungos valstybės narės.
4. ES operacijos vadas, pasikonsultavęs su Bosnija ir Hercegovina, gali bet kada pareikalauti atšaukti Bosnijos ir Hercegovinos įnašą.
5. Bosnija ir Hercegovina skiria vyriausiąjį karinį atstovą (VKA), kuris ES karinio krizių valdymo operacijoje atstovauja Bosnijos ir Hercegovinos kontingentui. VKA konsultuojasi su ES pajėgų vadu visais su operacija susijusiais klausimais ir yra atsakingas už kasdienę Bosnijos ir Hercegovinos kontingento drausmę.

11 straipsnis

Finansiniai aspektai

1. Nedarant poveikio 12 straipsniui, Bosnija ir Hercegovina prisiima visas išlaidas, susijusias su jos dalyvavimu operacijoje, išskyrus bendrai finansuojamas išlaidas, kaip numatyta 2 straipsnio 1 dalyje nurodytuose teisiniuose dokumentuose, taip pat 2011 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendime 2011/871/BUSP, nustatančiame Europos Sąjungos karinio ar gynybinio pobūdžio operacijų bendrųjų išlaidų finansavimo administravimo mechanizmą (Athena) ⁽¹⁾.
2. Valstybės, kurioje vykdoma operacija, fizinių arba juridinių asmenų mirties, sužalojimo atveju arba jiems patyrus nuostolius ar žalą Bosnija ir Hercegovina, nustačius jos atsakomybę, sumoka kompensaciją laikydamosi sąlygų, numatytų 3 straipsnio 1 dalyje nurodytame taikomame susitarime dėl pajėgų statuso.

⁽¹⁾ OL L 343, 2011 12 23, p. 35.

12 straipsnis

Įnašas į bendrąsias išlaidas

1. Bosnija ir Hercegovina prisideda prie ES karinio krizių valdymo operacijos bendrųjų išlaidų finansavimo.
2. Bosnijos ir Hercegovinos finansinis įnašas į bendrąsias išlaidas apskaičiuojamas pagal tą iš toliau nurodytų dviejų formulių, kurią taikant gaunama mažesnė suma:
 - a) bendrųjų išlaidų dalis, kuri proporcingai atitinka Bosnijos ir Hercegovinos bendrųjų nacionalinių pajamų ir visų valstybių, prisidedančių prie bendrųjų operacijos išlaidų, bendrųjų nacionalinių pajamų sumos santykį;

arba

- b) bendrųjų išlaidų dalis, kuri proporcingai atitinka Bosnijos ir Hercegovinos personalo, dalyvaujančio operacijoje, skaičiaus ir bendro visų operacijoje dalyvaujančių valstybių personalo skaičiaus santykį.

Jei naudojama pirmos pastraipos b punkte nurodyta formulė ir Bosnija ir Hercegovina suteikia personalą tik į operacijos arba pajėgų štabą, atsižvelgiama į jos personalo ir bendro atitinkamų štabų personalo skaičiaus santykį. Kitais atvejais atsižvelgiama į viso Bosnijos ir Hercegovinos suteikto personalo ir bendro operacijoje dalyvaujančio personalo skaičiaus santykį.

3. Nepaisant 1 dalies, Europos Sąjunga iš esmės atleidžia Bosniją ir Hercegoviną nuo finansinių įnašų į konkrečios ES karinio krizių valdymo operacijos bendrąsias išlaidas, jeigu:

- a) Europos Sąjunga nusprendžia, kad Bosnija ir Hercegovina reikšmingai prisideda prie turto ir (arba) pajėgumų, kurie yra būtini operacijai;

arba

- b) Bosnijos ir Hercegovinos BNP vienam gyventojui neviršija nei vienos Europos Sąjungos valstybės narės BNP vienam gyventojui.

4. Sudaromas susitarimas su Tarybos sprendime 2011/871/BUSP numatytu administratoriumi ir Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingomis administracinėmis valdžios institucijomis. Į tą susitarimą, *inter alia*, įtraukiamos nuostatos dėl:

- a) atitinkamos sumos;
 - b) finansinio įnašo mokėjimo tvarkos;
 - c) audito procedūros.

IV SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis

Susitarimai šiam Susitarimui įgyvendinti

Nedarant poveikio 8 straipsnio 5 dalies ir 12 straipsnio 4 dalies nuostatoms, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio ir saugumo politikai ir atitinkamos Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos sudaro reikalingus techninius ir administracinius susitarimus šiam Susitarimui įgyvendinti.

14 straipsnis

Įsipareigojimų nesilaikymas

Jei viena iš Šalių nesilaiko šiame Susitarime nustatytų savo įsipareigojimų, kita Šalis turi teisę nutraukti šį Susitarimą, pranešusi raštu apie tai prieš vieną mėnesį.

*15 straipsnis***Ginčų sprendimas**

Ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo Šalys sprendžia diplomatinėmis priemonėmis.

*16 straipsnis***Įsigaliojimas**

1. Šis Susitarimas įsigalioja kito mėnesio po to, kai Šalys praneša viena kitai apie jo įsigaliojimui būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, pirmą dieną.
 2. Šis Susitarimas laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos.
 3. Šis Susitarimas reguliariai peržiūrimas.
 4. Šis Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas Šalių tarpusavio rašytiniu susitarimu.
 5. Bet kuri Šalis gali denonsuoti šį Susitarimą, raštu pateikdama denonsavimo pranešimą kitai Šaliai. Toks denonsavimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams po to, kai kita Šalis gavo pranešimą.
 6. Šis Susitarimas parengtas dviem egzemplioriais anglų ir bosnių, kroatų ir serbų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Ginčo atveju vadovaujama šio Susitarimo tekstu anglų kalba.
-

DEKLARACIJŲ TEKSTAS**ES valstybių narių tekstas:**

„Taikydamos ES Tarybos sprendimą dėl ES krizių valdymo operacijos, kurioje dalyvauja Bosnija ir Hercegovina, ES valstybės narės, kiek įmanoma pagal jų vidaus teisinės sistemas, stengsis kiek galima atsisakyti pretenzijų Bosnijai ir Hercegovinai dėl jų personalo sužalojimo, mirties arba joms priklausančiam ir ES krizių valdymo operacijų metu naudojamam turtui padarytos žalos ar jo praradimo, jeigu toks sužalojimas, mirtis, žala arba praradimas:

- buvo sukelti Bosnijos ir Hercegovinos personalo jam vykdant su ES krizių valdymo operacija susijusias savo pareigas, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus;
- arba atsirado naudojant bet kurią Bosnijai ir Hercegovinai priklausančią turtą, jeigu tas turtas buvo naudotas vykdant operaciją, išskyrus šį turtą naudojusio Bosnijos ir Hercegovinos ES krizių valdymo operacijos personalo didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus.“

Bosnijos ir Hercegovinos tekstas:

„Taikydama ES Tarybos sprendimą dėl ES krizių valdymo operacijos, Bosnija ir Hercegovina, kiek įmanoma pagal jos vidaus teisinę sistemą, stengsis kiek galima atsisakyti pretenzijų bet kuriai kitai ES krizių valdymo operacijoje dalyvaujančiai valstybei dėl jos personalo sužalojimo, mirties arba jai priklausančiam ir ES krizių valdymo operacijų metu naudojamam turtui padarytos žalos ar jo praradimo, jeigu toks sužalojimas, mirtis, žala arba praradimas:

- buvo sukelti personalo jam vykdant su ES krizių valdymo operacija susijusias savo pareigas, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus;
 - arba atsirado naudojant bet kurią ES krizių valdymo operacijoje dalyvaujančioms valstybėms priklausančią turtą, jeigu tas turtas buvo naudotas vykdant operaciją, išskyrus šį turtą naudojusio ES krizių valdymo operacijos personalo didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus.“
-